

VREDE

REDACTIE :

GROENENDAALLAAN, 268

ANTWERPEN

Tel. 41.08.14

MAANDELIJKE UITGAVE VAN DE BELGISCHE UNIE VOOR DE VERDEDIGING VAN DE VREDE (B.U.V.V.)

ZESDE JAARGANG ● Nr 2 ● MAART 1956

Besluiten van de "SAMENKOMST DER BELGEN" :

- ontwapening is de hoofdvoorwaarde voor werkelijke ontspanning;
- de openbare opinie kan ontwapening afdwingen;
- een grootscheepse voorlichtingskampanje gaat hierover dit jaar gevoerd worden.

oproep

AANGENOMEN OP DE SAMENKOMST DER BEL-
GEN VOOR ONTSPANNING EN ONTwapening.

Ontwapening

I S H O O F D V O O R W A A R D E V O O R
W E R K E L I J K E O N T S P A N N I N G

In gans de wereld gaan machtige stemmen op om maatregelen te vragen die van aard zijn een stevige en rechtvaardige vrede te vestigen.

Evenzo komen in de verschillende strekkingen der Belgische openbare mening gemeenschappelijke bekommernissen tot uiting voor de vreedzame toekomst van ons land, wat vaak geschiedde bij monde der grote politieke, syndikale en kulturele organisaties.

Ten overstaan van een dergelijke eenparigheid heeft elk burger het recht en de plicht zich daadwerkelijk aan te sluiten bij elk initiatief dat bestemd is de algemene wil in feiten om te zetten.

De te Genève zo gelukkig ingezette ontspanning is er nog niet in geslaagd de bewapeningswedloop te remmen, 't is te zeggen het stockeren van dure wapens, de kernproefnemingen, die de mensheid in gevaar brengen, de vermenigvuldiging der militaire bases, de bestendige bekoring gebruik te maken van deze beschikbare macht.

Thans echter blijkt dat de ontwapening de hoofdvoorwaarde is voor de werkelijke ontspanning.

Zeker, in vele landen smachten de volkeren naar een vermindering der militaire begrotingen. Zeker, de geestelijke overheden en de geleerden, getroffen door het atoomgevaar, doen beroep op de wijsheid der leiders. Gewis, in de schoot der ontwapeningskommissie van de O.V.N. komen de standpunten nader tot elkaar of zijn zelfs gelijklopend.

Doch enkel een daadwerkelijke druk van het geheel der openbare mening kan het mogelijk maken de bestaande hindernissen te overwinnen en het nodige vertrouwen te scheppen om de ontwapening op te leggen.

Het is daarom dat wij op dit beslissend ogenblik beroep doen op alle Belgen.

Bewust van haar macht moet de openbare mening van dit land zich duidelijk uitspreken. Zodoende zal zij de grote Belgische politieke formaties toelaten zelf het probleem ter hand te nemen en hun invloed aan te wenden om te bekomen dat de regering initiatieven neemt ten bate van de ontspanning en de ontwapening.

Herhaalde malen heeft België bewijs kunnen leveren dat zijn internationale aktie van beslissende invloed kan zijn op de wereldschaal.

In de gegeven omstandigheden wordt ons land gelegenheid geboden een zeer belangrijke rol te vervullen in het zoeken naar een oplossing voor de vraagstukken der ontwapening.

Het is aan de Belgen, alle Belgen, hun wil te uiten.

Opdat deze wil onmiskenbaar en van daadwerkelijke kracht zou zijn, dienen onze medeburgers, boven hun meningsverschillen uit, de broederlijke dialoog in te zetten over de vraagstukken van de Vrede...

... de Vrede, die behoefte heeft aan U allen.

Brussel, 12 februari 1956.

Het verloop der "Samenkomst der Belgen voor Ontspanning en Ontwapening».

Deze ontmoeting had plaats in het Egmontpaleis te Brussel op 11 en 12 februari, onder de Hoge Bescherming van H. M. Koningin Elisabeth.

Op zaterdag 11 februari hadden bij de 500 afgevaardigden in de spiegelzaal plaats genomen. Zij kwamen uit alle delen van het land.

Mevrouw Isabelle Blume nodigde volgende personen uit op het podium zitting te nemen: Mr. Arnould, professor aan de Vrije Universiteit van Brussel en bibliothecaris van de stad Mons; Mr. H. Buisset, ere-magistraat en politiek gevangene; Mr. E. Cavenaile, industrieel, lid van het Uitvoerend Comité van de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede (BUVV), lid van de Wereldvredesraad; Mr. M. Cosyns, physicus, voorzitter van de BUVV; Mr. Doyen, prefect van het atheneum te Saint-Ghislain; Mr. G. Dassesse, advocaat aan het Beroepshof te Brussel; Mevrouw Grisar, beheerster van vennootschappen en schrijfster van het boek "Je reviens de Chine" -ging als eerste Belgische vrouw naar het nieuwe China-; Mr. M. Grosjean, secretaris van het Belgisch Comité voor de Vreedzame Oplossing van het Duitse vraagstuk; Mr. Guillaume, atheneumleraar; Mejuffrouw G. Hannevart, voorzitter van de zitting, ere-lerares aan het lyceum te Brussel en lid van het Uitvoerend Comité van de BUVV; Mevrouw R. Hollender, advokate, algemeen secretaris van de BUVV, lid van de Wereldvredesraad; Mr. J. Hubaux, professor aan de universiteit van Luik, lid van de Academie der Franse taal en letterkunde; Mr. Labaere, syndikaal afgevaardigde, lid van de Wereldvredesraad; Mevrouw F. Lyna, advokate, Mr. Mascaux, dominee, en baron Allard.

Onder warme toejuichingen van de deelnemers traden volgende buitenlandse afgevaardigden de zaal binnen: Mevrouw Zinaïda Alexandrovna, lid en lerares aan de geneeskundige akademie der U.S.S.R.; de heren Tsien Toean Sjeng, Chinees volksvertegenwoordiger en onder-voorzitter van het Nationaal Instituut der Buitenlandse politiek; Jaromir Berak, geneesheer en Tsjekisch volksvertegenwoordiger; Jaroslaw Iwaskiewicz, schrijver en Pools volksvertegenwoordiger; Dominique Horodinsky, eveneens volksvertegenwoordiger aldaar en directeur van een katholiek

tijdschrift; Saionji, gewezen Japans diplomaat en secretaris van de Wereldvredeeraad; Juff. Amia Sen, professor in de wijsbegeerte in India; de heren F. Bömheim, professor, directeur der geneeskunde-afdeling der universiteit te Leipzig; K. Stern, schrijver uit de Duitse Demokratische Republiek, internationale vredesprijswinnaar; Mevr. Yves Farge, lid van het presidium der Franse vredesbeweging; de heren Jacques Mitterand raadsheer der Franse unie; Cortini, physicus, professor aan de universiteit van Messina (Italië); Dr. Fr. Ferber, lid van het Uitvoerend Comité der Verzoening in de Duitse Bondsrepubliek; Mej. R. de Groot, professor (Nederland); de heren L. Boas, lid van het Uitvoerend Comité van de Nederlandse vredesbeweging en Dr. Fremlin, physicus, professor aan de universiteit van Birmingham.

Deze lange opsomming van personaliteiten geeft het belang weer van de ontmoeting en hun aanwezigheid gaf reeds de overweging in dat de besluiten zwaarwichtig zouden zijn.

Dominee Mascaux werd het woord verleend, en deze schetste het doel van de samenkomst.

"Ik ben geen politieker, maar wij moeten aandacht schenken aan de gevaren die ons als burgers bedreigen. In hoedanigheid van dominee moet ik mij er zeker voor interesseren. De vrede moet bereikt worden in een geest van wederzijdse toegevingen, zonder er de politieke- of geloofskwesties in te betrekken. Zo leidt ons werk naar de vrede. Deze samenkomst moet haar terugslag krijgen in het land.

Voor de vrede bestaan er gunstige vooruitzichten, maar ook laten zich oorlogskrachten gelden. Een geest van vrede moet in alle milieus worden ingevoerd. Dank zij de druk van het volk werden de oorlogen in Korea en Indo-China beëindigd.

Ik ben het Kristelijk geloof toegedaan, en maak deel uit van een groep tegenstanders van geweld.

Geleerden en politici buigen zich over het vraagstuk der veiligheid. Wij verlangen haar voor alle volkeren. Door eerlijke akkoorden zullen wij de mensheid een veiliger leven verzekeren.

De bewapeningswedloop wordt door de atoombom beheerst, en deze kan de mensheid uitroeien. Er moet overal aan worden gedacht, opdat ze buiten de wet worde gesteld.

De gedachte der onderhandelingen breidt zich uit en moet opgelegd worden aan hen die de vraagstukken over de coëxistentie en de ontwapening moeten oplossen.

Geleerden, syndikaten, studenten kantten zich tegen de herbewapening. De proefnemingen met nucleaire wapens moeten worden verboden. Dit is een gewetensvraag voor volkeren en regeringen. Wat wij hier wensen is dat onze oproep begrepen wordt en tot een nieuw klimaat leidt. Er heerst in de wereld wantrouwen, dat tot verstandhouding moet omgevormd worden. Daarom dient alle bewapening verminderd en nauwlettend opgevolgd.

Ons verenigen voor de internationale vrede is wat wij als Belgen kunnen doen. Wij moeten strijden tegen de ideeën die ons tegen elkaar opzetten.

De kulturele uitwisselingen moeten in alle eerlijkheid geschieden. Wij dienen te weten of we samen willen leven of samen willen omkomen. Het wereldbestel moet ons duidelijk worden en we moeten alle geestelijke, politieke en geloofskrachten aanwenden om er de vrede aan ten grondslag te leggen. De mensheid behoeft nieuwe oplossingen voor de aanwending van haar morele en intellectuele rijkdommen".

Spreker vermeldt dan de zes commissies die de onderscheidene problemen zullen benaderen. Hij hoopt dat het zorgvuldig onderzoek er van de samenkomst nauwkeurig zal inlichten.

De heer Mascaux verheugt er zich tenslotte over in de grootste broederlijkheid met de vergadering te kunnen medewerken voor de vrede. Hij noemt dit een prachtige taak.

Mejuffrouw Hannevart, die de vergadering voorzat, gaf dan lezing van enkele boodschappen, waarvan de voornaamste verder in dit blad werden weergegeven. Zij waren afkomstig van de heren Rolin, senator, Allard en Vanderschueren, volksvertegenwoordigers, en Vivier, vice-president der overlevenden van Neuengamme.

De tussenkomsten der Belgische en buitenlandse afgevaardigden volgden hierop, en de meest treffende werden ook in ons blad opgenomen. Vermelden wij hier enkel de scherpzinnige aanhaling door de heer Hubaux der Romeinse spreuk: "Si vis pacem, para bellum" (Zo ge de vrede wilt, bereidt u dan voor op de oorlog), die valse'lijk aan Cicero wordt toege-

schreven, en duchtig door het Romeinse rijk werd toegepast. Ze hebben er veel voorbereid, en hebben er dan ook veel gehad !

In de loop van de avond werden door de zes commissies resoluties uitgewerkt, die op de tweede dag der samenkomst aan de vergadering werden voorgelegd.

Die dag zette in met de voorlezing van de boodschap aan H. M. Koningin Elisabeth omwille der ontvangst van de buitenlandse afgevaardigden: "De deelnemers aan de Samenkomst geven uiting aan hun eerbiedvolle eerbetuiging aan Hare Majesteit Koningin Elisabeth. Zij bedanken Haar met warmte voor het opnemen van de Hoge Bescherming, aldus een stichtend voorbeeld aan de wereld gevend in de strijd voor de cultuur en de vrede".

Hierna werd lezing gegeven van de aanbevelingen der verschillende commissies. Sommige hiervan werden verder in het blad afgedrukt. Geven wij hier daarom enkel het praktische besluit der samenkomst weer: "Onze medeburgers moeten, over hun opinieverschillen heen, een broederlijk dialoog over de vraagstukken van de vrede inzetten. De organisatie en het toezicht over die openbare opiniepeiling wordt opgedragen aan een breed organisme, uit deze samenkomst ontstaan".

Na een vinnige bespreking werden de geamendeerde aanbevelingen door de vergadering goedgekeurd (één tegenstem en twee onthoudingen). Mevrouw Blume besloot deze vergadering met een warme oproep waarin werd gedrukt op het feit dat de ontwapening in het stadium der mogelijkheden is getreden, en wij tot de generatie behoren die dit enig feit in de wereldgeschiedenis kunnen bewerkstelligen. De voormiddagzitting wordt hiermede besloten.

's Namiddags vinden de congressisten elkaar terug in het Stadium op de Hooikaai, dat door drie duizend personen ingenomen werd.

Afgevaardigden van alle gewesten van ons land defileerden met vlaggen voor het podium. Ons vaderlands lied weerklonk, en vervolgens bracht een groep jonge protestanten uit Marcinnelle een smaakvol spreekkoor over de vrede. Zeggen we slechts dat de voordracht schitterend was, met een inhoud die elke vredesvriend naar het hart ging.

Het meerendeel der buitenlandse afgevaardigden bracht ook

op deze vergadering boodschappen over de vrede, die gunstige vooruitzichten werd toegeschreven.

De heer Jacques Mitterand, raadsheer der Franse Unie, bracht de groeten van de Franse vredesbeweging. Hij zegde dat we reeds mooie resultaten behaalden, maar dat het grootste gedeelte van de weg nog moet afgelegd worden. De droom der algehele ontwapening moet nu verwezenlijkt worden. Wij moeten de gevaren der Duitse militaristische herleving onderstrepen en ze indijken door de collectieve veiligheid. De vaders moeten oog hebben voor het leven van hun kinderen. Het is hun plicht voor de vrede te ijveren.

De heer Mantiërs, katholiek weerstander, riep dan op zijn beurt voornamelijk de Vlamingen op voor scherpere strijd.

Mevrouw I. Blume dankte dan de buitenlandse afgevaardigden voor hun groot aandeel in het welslagen dezer Samenkomst der Belgen voor Ontspanning en Ontwapening, en slóot de zitting na lezing der aanbevelingen, door het geestdriftig publiek toegejuicht.

TUSSENKOMST VAN MEVROUW PFAFFEN, VOORAANSTAANDE MILITANTE IN DE SOCIALISTISCHE COOPERATIEVE BEWEGING.

Het klimaat van internationale ontspanning, dat wij begin 1955 kenden, heeft in alle harten de hoop doen ontkiemen dat alle landen in de wereld de weg zouden opgaan van het verbod der nucleaire wapens, de ontwapening en de vrede. De geest van Genève heeft, spijtig genoeg, remming gekend. Zonder twijfel zal hij morgen, zoals wij vurig wensen, meer tegemoetkoming ondervinden.

Opdat de internationale ontspanning echt zou zijn, en duurzaam, is het nodig dat de officiële internationale organisaties en de verantwoordelijke regeringen bezielde zijn met een geest van billijkheid, die wij zeker reeds mochten toejuichen, maar die ook soms afstompt, afwijkt of verdwijnt, en dan lastige en verwarde omstandigheden schept.

De Organisatie der Verenigde Naties bvb. begaat een zware fout, een opvallende onrechtvaardigheid zou ik zeggen, met de volksrepubliek China niet toe te laten. Deze fout werd herhaald door vele landen, waaronder België, die aarzelen of wei-

geren diplomatieke-, kulturele- of handelsbetrekkingen aan te knopen met dat grote land, dat ik met genoegen bezocht in september 1955.

Wij zeggen niet alleen groot land omdat het 600.000.000 inwoners telt, maar vooral omdat zijn volk het aandurfde de sluier van tientallen eeuwen obscuritisme op te heffen, de vrije teugel latend aan een lange beschaving van verregaande verfijning.

Wij zeggen verdienstelijk volk, omdat het analfabetisme, dat in 1949 meer dan 80 % bedroeg, in honderdduizenden scholen wordt bekampt; omdat tegen de honger gestreden wordt met landbouwhervormingen en coöperatieve methoden; omdat het fabrieken opricht om de landbouw van het noodzakelijke materieel te voorzien; omdat het duizenden huizen bouwt, met blote handen, om de krotten in klei en aarde te vervangen; omdat het tenslotte de loop der stromen wijzigt door dammen en kanalen, om de gesel der overstromingen met zijn vernielingen te bestrijden.

Alles wordt echter over dit bewonderenswaardig land verzwegen. Om zich te verrechtvaardigen beweren sommige regeringen dat China geen democratisch land is, alhoewel iedereen weet dat het China van Tsiang-Kaj-Tsjek en zijn voorgangers gedurende eeuwen feodaal was, met een regime zonder eerbied voor de mens. Een oude spreuk zegt: "De arme heeft geen recht tot spreken". Zij waren talrijk, want in sommige provincies bezaten 3 % der families 50 %, 60 % en zelfs 70 % der gronden. Zonderling genoeg blijft Tsjang-Kaj-Tsjek, die naar het eiland Formosa met zijn 3 miljoen inwoners wegvluchtte, China vertegenwoordigen in de O.V.N., met vetorecht, en is bij de regeringen geaccrediteerd. De Chinese volksrepubliek wordt alle mogelijkheid om zich te vertegenwoordigen ontzegd. Zij bestaat echter, of men het nu wenst of niet, en ondergaat reusachtige wijzigingen. Wij kunnen dit niet langer loochenen.

In ons land veropenbaart zich een stroom van sympathie voor het Chinese volk. Enige maanden geleden drukte een grote politieke partij de wens uit niet langer te wachten met de erkenning van China, en zij stond niet alleen. Wij hopen dat die erkenning weldra zal komen, opdat ons land diplomatieke en andere betrekkingen moge aanknopen met die verre mogendheid.

De vriendschap en de verstandhouding tussen onze volkeren zou aangewakkerd worden, en evenzo onze uitvoer, want volgens de heer Tsjang, de vice-eerste minister, bestaan er prachtige vooruitzichten voor de handel; wij hebben niet het recht ze te verwaarlozen.

De O.V.N. zou ten andere in haar taak tekortschieten door dit volk van 600 miljoen inwoners te weren, dat verlangt zijn inspanningen te voegen bij die der andere volken om de vrede te bewaren.

De Chinese volksrepubliek in de O.V.N. toelaten betekent vertrouwen stellen in een grote natie. Door vertrouwen zal men er meer van verkrijgen dan door afwijzing. Het zou China toelaten de plaats in te nemen die het verdient wegens haar inspanningen voor menswaardige levensomstandigheden; het betekent een uitnodiging aan Tsiang-Kaj-Tsjek Formosa vrij te laten en het vermijden van strijd om Formosa. China zou zijn militaire dienstdienst kunnen verminderen, die nu 3 tot 5 jaar bedraagt. Het betekent tenslotte het laten gelden van een recht, want China heeft de vrede nodig om te kunnen werken aan zijn nationale opbouw.

De aanwezigheid van China in de O.V.N. zou de internationale ontspanning ten goede komen. De Belgische regering moet de Chinese volksrepubliek erkennen en dit land tot de O.V.N. toelaten.

Moge deze bijeenkomst hier vandaag er ten volle toe bijdragen.

EEN BOODSCHAP VAN PAUL ROBESON.
VOOR DE
SAMENKOMST DER BELGEN VOOR DE ONTSPANNING EN DE ONTWAPENING.

Hartelijke groeten aan de vrienden van de vrede in België. Uw grote conferentie is opnieuw een bewijs van de vredeswil van alle volkeren en van hun vast besluit de vrede af te dwingen tot een duurzame werkelijkheid.

De kortgeleden bekendmaking, door onze pers, van de beruchte oorlogspolitiek van de heer Dulles, heeft zonder twi-
fel de openbare mening in uw land verontwaardigd. Maar u dient te weten dat de openbare mening in ons land ook verontwaardigd is, en dat talrijke stemmen van het Amerikaanse volk protest hebben uitgebracht.

De conferentie van Genève van de staatshoofden is een keerpunt geweest in de mening van vele Amerikanen. Het begrip van de samenleving ten overstaan van de atomische vernieling doet wortel schieten in de geesten, spijs overblijfsels van Mac-Carthisme, zowel in binnenlandse als in buitenlandse politiek.

Zelfs in de conservatieve pers, met haar ophitsende titels, zijn er invloedrijke journalisten die er toe komen te erken-

nen dat de zogenaamde politiek van "machtsposities" gefaald heeft. Steeds meer wordt de idee van een wedijverende samenleving gunstig besproken. Het onthaal, voorbehouden aan de afvaardiging van Sovjetjournalisten en -landbouwers, was een goed bewijs van de wens der eenvoudige Amerikanen om vriendschappelijke verhoudingen te onderhouden met de Sovjet-Unie. Het enthousiasme van het publiek voor Oïstrakh en Guillels was onbekend totnogtoe.

De vredesbeweging in ons land heeft nochtans nog niet de organisatievormen gevonden om die volksgevoelens te kanaliseren.

Spijts alle moeilijkheden en de repressie zullen onze leiders van de vredesbeweging samen met alle progressistisch gestemde Amerikanen onze beweging voor de vrede opbouwen en versterken.

De conferentie van Bandoeng - van de Aziatische en Afrikaanse volkeren - samen met die van Genève, heeft een ophelderende indruk uitgeoefend op het Amerikaanse volk.

Het Amerikaanse volk - blanken en zwarten - staat sympathiek tegenover de vrijheidsneigingen van de koloniale volken. De stemmingen van de Amerikaanse afvaardiging in de U.N.O., die telkens uitgebracht worden tegen de koloniale volken, zijn tegenstrijdig met de tradities van het Amerikaans volk.

Ik ben er van overtuigd dat de vrienden van de vrede in België begrijpen dat er een algemeen stelsel van nationale onafhankelijkheid en van wederzijdse vriendschap onder al de volkeren in de wereld dient gevonden.

Waarde vrienden, ik ben gelukkig U te kunnen mededelen dat ik weer in goede gezondheid ben en dat ik mijn artistieke loopbaan binnenkort zal hervatten met een concert in Canada.

Ik hoop ook dat ik weldra uw land en andere landen zal kunnen bezoeken. Tot nu toe heb ik geen reispas, maar ik heb vertrouwen in de stijgende drukking van de democratische mening in mijn land en in het buitenland om eindelijk mijn vrijheid te herkrijgen.

Mijn beste wensen aan allen en aan Mevrouw Isabelle Blume die ik het genoegen gehad heb in London te ontmoeten.

Met U in België en met de volken van alle landen verheug ik mij over deze nieuwe overwinningen ten voordele van onze gemeenschappelijke zaak, de zaak van de Vrede en van de Vriendschap onder de naties.

get. Paul Robeson, 20/1/1956

TUSSENKOMST VAN PROFESSOR FERBER, WEST-DUI TS AFGEVAARDIGDE

Waarde vrienden,

Vooreerst mijn warme dank voor uw uitnodiging. Ik ben verheugd aan uw samenkomst te kunnen deelnemen, want ik geef me met diepe overtuiging aan de strijd om de vrede over. Mijn tegenwoordigheid hier zal me van groot nut zijn bij onze nationale bijeenkomst op 11/12 maart a.s. Ik ben niet officieel afgevaardigd, maar mijn deelneming ligt gans in de geest van ons comité.

Duitsland en België zijn burenen, en voor de verdediging van de vrede is het nodig ons op de werkelijkheid te steunen. Die werkelijkheid is voor ons, Duitsers, zeer pijnlijk, want ons leger viel 2 maal uw land binnen in de tijd van een kwart eeuw. Als Duitser is het pijnlijk naar België te komen en ik bewonder uw oprechte gastvrijheid.

De werkelijkheid is ook pijnlijk voor onze oosterburenen. Wij veroorzaakten Polen 6 miljoen doden in onmenselijke omstandigheden. Indien men in onze pers over de "vrije wereld" spreekt, gaat het over de kerkvervolging in het Oosten, en ik vraag me dan af waarom men geheel zwijgt over de 2000 katholieke priesters, door de Duitsers vermoord. Deze feiten zijn zo wreed voor ons, katholieke Duitsers, en ik spreek als overtuigd katholiek, dat ons geweten ons niet met rust laat, en we het onmogelijke trachten te doen op moreel plan die fout te herstellen, die zwaar op het Duitse volk weegt.

Als er in West-Duitsland over de noodzakelijkheid gesproken wordt zich tegen de Sovjet-Unie te verdedigen, stel ik eenvoudig de vraag: "Het is dus de U.S.S.R. die Duitsland binnenviel, of is het juist andersom?". Wij veroorzaakten 20 miljoen doden in de Sovjet-Unie. Miljoenen vierkante meter vernielden wij er. Het Russische volk heeft recht waarborgen te eisen tegen een nieuwe aanval, het recht zich tegen een nieuwe Wehrmacht te richten, onder welk akkoord dit ook mocht geschieden: het verleden toonde genoegzaam aan dat, eenmaal een nieuwe Wehrmacht in het zadel, elk akkoord verval t waardoor ze werd opgericht; het zou slechts een vod papier zijn. Zij zal haar eigen wet hebben, en het Duitse volk zal het eerste slachtoffer zijn, met ontneming van elke politieke vrijheid.

Ik weet dat Belgische politici de Akkoorden van Parijs en Londen goedkeurden. Ik eerbiedig hun opvatting, omdat ze han-

delden in de overtuiging Duitsland het recht te geven op een leger. Maar juist het Duitse volk weigert de verplichte legerdienst, na de ervaring der laatste wereldoorlogen. Ik haal hier de historisch geworden brief van Reinhold Schneider aan, geschreven in augustus 1950: "Als God ons zodoende reeds twee maal de wapens uit de handen nam, is dat dan om een derde maal te herbewapenen?".

Voorzeker niet ! God, de Meester der Geschiedenis, heeft ons een les gegeven, waarvan we moeten rekening houden. In nauwe samenwerking met onze burens moeten wij de vraagstukken bestuderen. We zijn te zeer door de traditie ingenomen. Volgens mij moet de legerdienst opnieuw bestudeerd. Onze katechismussen stammen met hun vijfde gebod uit vervlogen eeuwen. Heeft Leo XIII honderd jaar geleden reeds niet gezegd: "De verplichte legerdienst is een aanslag op de persoonlijke vrijheid en de morele persoonlijkheid van de mens". De herziening van dit vraagstuk zou de Duitse kwestie oplossen. Het doel is de algehele ontwapening, die slechts kan beginnen bij Duitsland, en zeker vermits de herbewapening de twee Duitslanden in vijandige blokken verdeelt.

De ontspanning eist een algemene inspanning. Laat ons gebruik maken van de geest van Genève. Laat ons uit het onderwijs dit verkeerde spreekwoord verbannen: "Si vis pacem para bellum". Dat men het vervangt door "Si vere vis pacem, para pacem (Als ge werkelijk de vrede wilt, bereid dan de vrede voor).

HET ANTWOORD VAN SENATOR ROLIN, SOCIALIST, OP DE VRAGENLIJST VAN DE SAMENKOMST VOOR ONTSPANNING EN ONTwapENING.

1) Bestaat er heden de mogelijkheid tot een akkoord te komen over de ontwapening ? In welke voorwaarden ?

Antwoord: De Franse regering schreef de ontwapening zopas aan het hoofd harer buitenlandse politiek. Een hernieuwde poging zal de eerstvolgende maanden dus gewaagd worden.

Degenen die de uiteenzetting van de Fransman Jules Moch bijwoonden, weten dat de moeilijkheden liggen in wederzijdse vrees: de westersen verlangen ernstige internationale controle voor enige verbintenis, en de U.S.S.R., voor wie de controle geen doel is, en die vreest dat ze voor andere doeleinden kan worden aangewend, wenst gelijktijdige verminderingen of verbod.

Het is dus duidelijk dat de oplossing van dit vraagstuk moet worden gezocht in de geleidelijke verzoening der voorstellen. Het principe dezer methode wordt wederzijds toegegeven. Concrete voorstellen werden gedaan met het oog op de eerste etappe. De openbare mening dient erover ingelicht, opdat geen enkele regering het wagt dit standpunt te verdraaien.

2) Denkt u dat het Duitse vraagstuk in de nabije toekomst kan opgelost worden? Welke elementen zouden die oplossing verwezenlijken?

Antwoord: In de huidige omstandigheden zie ik geen mogelijkheid de Duitse eenheid tot stand te brengen langs diplomatieke weg. De U.S.S.R. wil niet de kans lopen het verenigd Duitsland de Atlantische groep te zien versterken; het Westen weigert Duitsland te neutraliseren. De Europese naties van de Atlantische groep zijn van mening dat zij niet mogen verzuimen aan de alliantie met de V.S.A. om een derde macht te vormen.

Het is mogelijk dat het klimaat, ontstaan uit ontwapening, de gegevens wijzigt en de oplossing mogelijk maakt. Het is ook niet uitgesloten dat het ongeduldige Duitse volk zelf de eenheid verwezenlijkt.

Dit initiatief moet niet noodzakelijk tot een putsch leiden, met oorlog als nasleep, maar kan in gemeen overleg tussen de regeringen van Bonn en Pankov gebeuren, ofwel door vrije verkiezingen, ofwel door de vereniging van bepaalde organismen.

3) Welk kan het aandeel zijn van de Belgische regering en openbare opinie in de oplossing van deze twee voornaamste vraagstukken?

Antwoord: De mogelijkheden der Belgische regering zijn beperkt, maar ook niet te verwaarlozen. Zij kan in de Atlantische groep tegengestelde meningen vooropzetten. Ze treedt niet rechtstreeks op in de onderhandelingen, maar kan indirect beïnvloeden.

Ik geloof daarentegen niet dat het belang heeft over te gaan tot vermindering van de legerdienst, zolang er geen schade wordt toegebracht aan de economie en de financiële inspanningen. Zo toch moet een objectief onderzoek van de toestand naar vermindering leiden.

Ook onze openbare mening kan in dien verstande bijdragen tot

het wederzijds begrip onder de volkeren, en de vooruitgang op die weg is groot. De volkeren van Oost en West leren elkaar terug kennen; het onthaal der artistieke groepen, intellectuelen en sportlui doet oude sympathieën heropleven en ontsluit brede stromen van broederlijkheid.

Wij mogen de onvolkomenheden en zwakten der autoritaire regimes natuurlijk niet stilzwijgend voorbijgaan, maar diegenen die Polen, Oekraïne of Georgië bezochten zullen het recente oordeel van Sir Anthony Eden verwerpen, dat er achter het "ijzeren gordijn" slechts dode volkeren leven.

Wij hebben ook vertrouwen in die van het Oosten die onze Congo bezochten en zich konden rekenschap geven van de onjuistheid van Kroestsjof, wanneer hij een beeld ophangt van het kolonialistische regiem.

Hoe bescheiden ook de rol weze die ons is toebedeeld, geloof ik dat er op het gebied der objectieve voorlichting in België en het buitenland veel te doen is.

AANBEVELING DER "COMMISSIE VOOR VEILIGHEID EN HET DUITSE VRAAGSTUK" OP DE SAMENKOMST VOOR ONTwapENING EN ONTSPANNING.

- 1) De hereniging van een niet-militaristisch Duitsland is wenselijk, daar Duitsland recht heeft op de eenheid en de verdeling een gevaar is voor de vrede.
- 2) Het is noodzakelijk de strijd van het Duitse volk tegen de heropleving van het militarisme te ondersteunen.
- 3) De hereniging kan slechts geschieden door de toenadering en het verenigd optreden der Duitsers van Oost en West.
- 4) In plaats van onze veiligheid te verzekeren, leiden de militaire blokken naar de bewapeningswedloop. Het is daarom noodzakelijk een organisatie van collectieve veiligheid in Europa tot stand te brengen, waaraan beide Duitslanden zouden deelnemen, in afwachting van het herenigen.
- 5) De organisatie der Europese veiligheid mag niet ondergeschikt zijn aan een voorafgaandelijk akkoord over de Duitse hereniging.
- 6) Het is ten andere redelijk daar aan te dringen, waar onmiddellijke vooruitgang mogelijk is, t.t.z. op het plan van de ontwapening en van de veiligheid.

-oOo-

Snrokkelingen.~

JODEN BIJ HEINE-HERDENKING NIET GEWENST !

Aan de schandalen in Duitsland, waarin het fascistische verleden steeds vaker tot uitdrukking komt, komt geen einde. Op alle gebieden van het openbaar leven komen zij voor. Er is nu het schier ongeloof lijke schandaal rond de Heine-herdenking.

In de geboortestad van Heinrich Heine, in Düsseldorf, zal het feit plechtig worden herdacht dat de dichter 100 jaar geleden stierf. Als spreker voor deze herdenking was de zeer bekende dichter Max Brod uitgenodigd. Max Brod is een Joodse schrijver en dichter, die zijn in de gehele wereld beroemd geworden werken in de Duitse taal schreef. Hij werd uit het land, in welks taal hij schreef, verdreven. Als hij niet gegaan was, zou hij vermoord zijn. Hij ging, zoals Heinrich Heine moest gaan, verjaagd door de Duitse reactie, die tot nog toe heeft weten te verhinderen, dat er in Heine's geboorteplaats een monument is opgericht. Door het ingrijpen van invloedrijke kringen, die nauwe verbanden met het ministerie van binnenlandse zaken hebben, is men gedwongen het voorstel om Max Brod als spreker uit te nodigen, terug te nemen.

Chef van dit ministerie van binnenlandse zaken is Dr. Schröder die reeds in 1933 lid van de N.S.D.A.P. en de S.A. werd.

Het is, zo heet het in Bonn, een volkomen gebrek aan tact en een sabotage van het staatspolitieke karakter van de plechtigheid, wanneer men uitgerekend een schrijver van Joodse afkomst zou laten spreken.

In Duitsland vraagt men zich verontwaardigd af of men in het buitenland niet tot de opvatting zal komen, dat de tijd weer nadert, waarin men Heine's werken in het openbaar verbrandt.

N.A.T.O.-BEWAPENING VEROUDERD ?

Einde februari kwamen vertegenwoordigers van vijftien NATO-landen bijeen voor militaire besprekingen. Talrijke aanduidingen waren voorhanden dat de NATO-bewapening verouderd is met het oog op de atoom-oorlogvoering. De bewapening van de toekomst zal enorme financiële lasten met zich meebrengen, en de staten-leden zullen natuurlijk wel terugschrikken wegens de eigen economische problemen die op te lossen zijn. Voor België betekent dit dus dat tientallen miljarden in het water gesmeten werden, die nu tot niets blijken gediend te hebben. De bewapening was er zogenaamd nodig om de Russen af te weren, en wij vragen ons nog steeds voortdurend af hoelang onze bewinds-

lieden zullen voortgaan op dit thema. Iedereen heeft vermoedelijke goeie redenen om het communisme op te hemelen of te verachten, maar het moet nu toch stilaan duidelijk worden dat de verwachte aanranding erg op zich laat wachten, en het er de schijn niet naar heeft dat ze ooit komen zal. Ontzaglijke sommen moeten dus weerom besteed aan die nutteloze en gehate bewapening, wanneer in eigen land nog zoveel ellende weggenomen kan worden. Als men het communisme wil bestrijden, dat men dan in tactiek niet achterblijft, maar gelijklopend het communistisch economisch offensief pareert. Door militaire macht schijnt het Oosten zich blijkbaar weinig te laten afschrikken. Wij hopen dat onze regering op de voorstellen der NATO-planners gezond zal reageren.

VERDERE BEZOEKEN EN ONTVANGSTEN DER BUITENLANDSE DEELNEMERS AAN DE SAMENKOMST DER BELGEN VOOR ONTSPANNING EN ONTWAPENING.

Voor de opening der besprekingen werden de buitenlandse afgevaardigden warm en hartelijk ontvangen op een receptie bij H. M. Koningin Elisabeth, op vrijdag 10 februari om 17 u. De koningin toonde hartelijke belangstelling voor de deelnemers.

Op zaterdag, 11 uur, legden de afgevaardigden bloemen neer op het graf van de onbekende soldaat.

De afgevaardigden werden o.a. ontvangen door: de heer Van de Meulebroeck, oud-burgemeester van Brussel; door de heer Bracops, burgemeester van Anderlecht; door de heer Daniël Van Damme, ere-conservator van het Erasmushuis; door de burgemeester van Binche, naar aanleiding van karnaval aldaar.

De Chinese deelnemers werden ook ontvangen door de heren Huysmans (voorzitter der Kamer) en Gillon (voorzitter van de Senaat); het onderhoud liep over de Belgische parlementaire afvaardiging, die zich op uitnodiging van het Chinese parlement naar China zou begeven.

Mevrouw Lebedova, academicus, presidente der Sovjet-liga tegen de t.b.c. en volksvertegenwoordigster, werd ontvangen bij de heer Huysmans. Hier ging het onderhoud over de parlementaire delegatie der U.S.S.R., die België bezoekt in mei a.s.

De heren Fremlin en Cortini, natuurkundigen, brachten een bezoek aan het centrum voor nucleaire wetenschap der universiteit van Brussel. De heer Fremlin heeft onder de auspiciën van de wetenschapskring der universiteit van Gent een voordracht gehouden over het gevaar der uitstralingen. Deze voordracht werd aanhoord door een talrijk publiek van professoren en studenten.

De Sovjet- en Chinese afgevaardigden op hun beurt bezochten de A.C.E.C.-fabrieken te Charleroi.